

JO NESBØ

OSTROV
POTKANOV

A INÉ PRÍBEHY

IKAR

JO NESBØ
OSTROV
POTKANOV
A INÉ PRÍBEHY

Preložil Jozef Zelizňák

IKAR

JO NESBØ

Rotteøya og andre fortellinger

Copyright © Jo Nesbø 2021

Published by agreement with Salomonsson Agency.

Translation © Jozef Zelizňák 2021

Jacket design © Emil Křížka 2021

Slovak edition © IKAR, a.s. 2021

ISBN 978-80-551-8038-0

OSTROV POTKANOV

1

Šnúra na vlajkovom stožiarí sa lenivo trepece vo vetre. Hľadím na mesto. Pôsobí zvláštne pokojne. Nie divu, veď zo strechy deväťdesiatposchodového mrakodrapu človek nevidí ľudské mravce naháňať sa v uliciach. Nepočuje krik bitkárov, prosby o zľutovanie, cvaknutie kohútika pištole. Počuje však streľbu. Hučanie osirelej motorky. A odkedy sadla tma, vidí aj ohne.

Hoci aj tie z tejto výšky pôsobia akosi neškodne. Podpalené autá vyzerajú ako milé lampáše aspoň trochu osvetľujúce mesto, kde pred viac než rokom zhasli pouličné lampy.

Počujem paľbu zo samopalu, krátku salvu. Sú mladí, ale už sa naučili, kedy prestať, aby sa im neprehriala zbraň. Osvojili si všetko nevyhnutné na prežitie v týchto časoch. Alebo lepšie povedané, o čosi dlhšiu existenciu než človek, ktorý potrebuje to isté – jedlo, zbraň, strechu nad hlavou, benzín, šaty, drogy a ženu, prípadne niekoľko žien, čo ponúka mužove gény ďalej. Tam dolu – aby som použil kliše – vládnu zákony džungle, ktorá sa nešíri každým dňom, ale každou hodinou. Predpokladám, že budova, na ktorej streche práve stojíme, sa do brieždenia stane jej súčasťou.

Zo strechy v týchto chvíľach evakuujú tých, ktorí si to môžu dovoliť. Elitu, najbohatších z bohatých, tých, čo majú na cestu von. Sledujem poslednú skupinu štrnástich ľudí, ako netrpezlivo žmúria smerom k zálivu, odkiaľ má prile-

tieť vojenská helikoptéra pendlujúca medzi mestom a lietadlovou loďou New Frontier. Loď má kapacitu tritisícpäťsto ľudí a pojme aj jedlo, lieky a všetko potrebné na prežitie štyroch rokov na otvorenom mori. V noci vypláva a zostane na mori neurčitý čas. Nevie, koľko stoja lístky, iba sú o čosi lacnejšie pre ženy, keďže na palube má byť rovnaké zastúpenie oboch pohlaví. Nikto to nepovedal nahlas, ale ide o Noemovu archu elity.

Stojí pri mne kamarát z detstva Colin Lowe. Jeho žena Liza a dcéra Beth pri pristávacej ploche vyzerajú vrtuľník. Colin patrí medzi najbohatších podnikateľov krajiny, vlastní internetové stránky a majetky po celom svete vrátane mrakodrapu, na ktorom sa nachádzame. Práve sa mi zdôveril, že zbalenie najnutnejších vecí im netrvalo ani polhodinu.

„Všetko potrebné nájdete tam,“ ubezpečím ho.

Na streche vládne nervózna, ale aj zvláštne vzrušená atmosféra. Pri pristávacej ploche a pri strešných dverách hliadkuje ťažko ozbrojený uniformovaný príslušník súkromnej armády, platený firmou Colin & Lowe. Ďalší sú rozptýlení dolu na ulici a pri výťahoch. Ich úlohou je zastaviť každého, kto sa pokúsi preniknúť do budovy v nádeji, že tam nájde útočisko pred gangmi, alebo ešte lepšie, že sa dostane na palubu vrtuľníka smerujúceho na New Frontier. Ťažko sa čudovať ľuďom, ktorí to skúšajú, a nemožno to vyčítať tým, čo ich prišli zastaviť. Každý bojuje za seba a svojich najbližších, tak nás stvorila príroda.

Okolo obeda som kráčal do budovy, ulice páchli hrôzou a zúfalstvom. Videl som muža v drahom obleku ponúkať strážcom pri vchode kufor plný bankoviek, no strážnik ho odmietol. Buď sa bál svedkov, alebo preto, lebo nikto nevie, či peniaze budú ešte zajtra niečo hodné. Za mužom

cupitala žena v strednom veku, ktorá sa mi zdala povedomá. Ponúkla strážnikovi svoje telo a pripomenula mu, v ktorých filmoch hrala.

„Smerujeme do entropie,“ utrúsi Colin.

„Dobre vieš, že tieto slová mi nič nehovoria,“ odvetím.

„Druhá termodynamická veta.“

„To mi nič nevraví.“

„Vy právnici naozaj neviete nič?“

„Jedine upratať po inžinieroch.“

Colin sa zasmee. V jednej vete som zhrnul pätnásť rokov našej partnerskej symbiózy vo firme Lowe Inc.

„Entropia,“ zopakuje s pohľadom na panorámu mesta, ktorá v slnečnom svetle strácajúcom sa v oceáne pôsobí ako zúbkovaná silueta. „Zákon entropie hovorí, že v uzatvorenom systéme všetko časom zanikne. Keď človek opustí pieskový hrad, do ďalšieho dňa ho zmení počasie a vietor. Nenahradia ho ničím ešte úžasnejším, ale splošia ho, zneutralizujú. Zostane sivý, bez života a bez ducha. Nič. To je entropia, Will. A zároveň najzákladnejší prírodný zákon.“

„Zákon bezzákonnosti,“ myknem plecami.

„Tak hovorí právnik.“

„To tvrdia filozofi. Podľa Hobbsa nás svet bez zákonov a spoločenskej dohody uvrhne do chaosu horšieho než najstrašnejšia diktatúra. A dnes by som mu asi dal za pravdu.“

„Prišiel Leviatan,“ prikývne Colin.

„Čo je Leviatan?“ spýta sa jeho dcéra Beth. Nevšimli sme si, kedy sa k nám pridala. Má sedemnášť rokov, je o tri roky mladšia od svojho brata Brada, ktorý sa nachádza kde-si nablízku. Veľmi sa podobá na moju Amy. Nielen preto sa mi pri pohľade na Beth tlačia slzy do očí.

„Je to príbeh o nejestvujúcej morskej príšere,“ vysvetlím jej, lebo Colin neodpovie.

„Ako teda mohla prísť?“

„Iba obrazne, zlato.“ Colin si privinie dcéru. „Známy filozof tak opisoval spoločnosť bez zákonov a poriadku.“

„Takú, akú máme teraz?“ uistí sa Beth.

Blíži sa k nám muž v poľnej uniforme. Colin si odkašle. „Beth, choď na chvíľu za mamou, hneď budem pri vás.“

Dievča poslušne odbehne.

„Dôstojník?“ osloví Colin muža.

„Pán Lowe.“ Má krátke, husté a sivé vlasy. V praskajúcej vysielacke sa ho dožaduje vzrušený hlas. „Veliteľ prvého poschodia mi hlási, že začína spôsobovať problém držať pozície. Majú strieľať ostrými, ak...?“

„Sú to gangy?“ spýta sa Colin.

„Skôr bežní ľudia s nádejou, že sa dostanú do helikoptéry, pán Lowe.“

„Chudáci. Nestrieľajte, kým to nebude absolútne nevyhnutné.“

„Rozumiem, pane.“

„Kedy priletí vrtuľník?“

„Pilot nám hlásil, že asi o dvadsať minút, pane.“

„V poriadku. Dajte nám včas vedieť, aby boli všetci pripravení okamžite nastúpiť na palubu.“

„Vykonám, pán Lowe.“

Kým sa dôstojník vzdiali, počujem, ako odpovedá do vysielacky. „Chápem, seržant, ale rozkaz znie nenasadiť viac sily, než je nevyhnutné. Rozumeli ste? Áno, držte pozície a...“

Slová sa stratia, zostane len mäkké trepotanie šnúry a siréna policajného auta z tmavých ulíc. Ja a Colin vieme, že to nie je polícia, už rok si netrúfa hliadkovať v uliciach po súmraku. Skôr štyria mladíci so samopalmi, zdrogovaní akurát dosť, aby im fungovali alebo sa ešte zbystrili

reflexy, no oslabili zábrany. Vlastne zábrany sa neoslabujú iba u týchto dravcov, ale u všetkých ľudí. Nedá sa prekračovať hranice, keď nijaké nejestvujú.

Možno to jediné ospravedlňuje môj čin.

Ešte počujem motorku, musí mať dieru v tlmiči, ak sa to tak volá.

Pridám plyn na prázdnej avenue, cez mesto, na juh, ku kafilérii. Motorka hrozne hučí, spôsobuje to prestrelený výfuk, budem ho musieť opraviť. A potrebujem benzín. Ručička je už v červenej zóne, vôbec nie je isté, že to zvládnem. Človek uprostred noci nechce za žiadnu cenu uviaznuť v centre, ak nemá pri sebe svoj gang. V tej chvíli sa zmení na lovené zviera. Jasné, kým mám benzín, dokiaľ nezhasol motor, nachádzam sa o stupienok vyššie v potravinovom reťazci. Našla som totiž, čo som hľadala hore v kopcoch za mnou. Otvor. Dieru v opevnení. Možno všetci v tej vile o pár hodín zomrú, alebo aj nie. Ja nebudem súdiť, som len posol. Medzi opustenými výškovými kancelárskymi budovami sa ozýva motorka. Ak pridám priveľa plynu, miniem benzín, no čím dlhšie sa zdržiavam v centre, tým väčšie je riziko, že sa ocitnem v problémoch. Stačil mi pohľad na dav pred budovou Lowe, kde som nakrátko spomalila. Jeden muž sa ma pokúsil zastaviť, aby mi ukradol motorku. Ľudia sú zver, zúfalí, rozzúrení a vydesení. Kurva. Čo sa stalo s týmto mestom, s touto veľkou, krásnou krajinou?

2

„Osemnásť minút do priletu helikoptéry,“ zakričí dôstojník.
„Tisícosemdesiat sekúnd,“ spresní Colin. Vždy bol odo mňa rýchlejší v počítaní spamäti.

Od chvíle, keď objavili vírus, do vypuknutia pandémie a rozkladu všetkého ubehol len krátky okamih.

Ľudia zomierali ako muchy. Najprv na chorobu, potom v dôsledku úpadku hospodárstva a neskôr pod vplyvom rozpadu politických a sociálnych inštitúcií. Pandémia ako všetko zlé, samozrejme, zasiahla najtvrdšie tých najbiednejších. Napokon sa prehĺbil nedostatok jedla a vtedy sa situácia zmenila z takej, v akej sme sa zvyčajne zomkli, na boj o zdroje medzi majetnými a nemajetnými. Najprv medzi bohatými a chudobnými, potom medzi chudobnými a núdzovými, neskôr medzi susedmi vo všetkých spoločenských vrstvách, až napokon už okrem rodiny a blízkych priateľov boli nepriateľmi všetci. Predajne s jedlom sa vyprázdnili a nasledovali ich obchody so zbraňami, hoci výroba pištolí a zbraní sa zastavila ako posledná. Ruka zákona, ktorá sa už pohybovala na hrane, skolabovala. Najbohatší sa opevnili na svojich statkoch a vidieckych hradoch, tí šťastní na vyvýšených miestach, kde sa im ľahšie odolávalo útokom. Pár extrémne bohatých, ako Colin Lowe, ktorý predpovedal kolaps dlho pred pandemiou, sa pripravilo a zabezpečilo si sebestačné súkromné majetky a ostrovy, ktoré sa vedeli brániť najmodernejšími zbraňami a vlastnou armádou. Paradoxne im vírus pomohol v boji s najväčšou hrozbou: s davom chudobných a zúfalých. Nákaza sa totiž voľne šírila v domácnostiach a medzi ľuďmi, ktorí bývali natesno a nemali zdravotné poistenie ani úspory na dodržanie úradných karanténnych nariadení. Pandémia síce postupne zoslabla a stala sa menším rizikom než plienenie, no myslím si, že najtvrdšie postihla ľudí v strede. Tých, ktorí niečo vlastnili, no nie dosť, aby sa obránili. A keď ich ozbíjali, mnohí z nich sami vyrazili za lupom. Udrela druhá vlna pandémie. Mimoriadne nákazlivá záplava chudoby, zúfalstva a násillia.

V začiatkoch pandémie som viedol právnické oddelenie Colinovej internetovej spoločnosti. Vírus prišiel z východu, z druhého konca krajiny, no zaplavil nás – väčšinu, spokojnú strednú triedu –, skôr než sme stihli zareagovať.

Pred piatimi rokmi mi Colin ukázal Ostrov potkanov, malú väzenskú kolóniu s rozlohou asi päťdesiat hektárov kúsok od letiska. Vtedy som ho podpichoval, že je *doomsday prepper*, lebo patrí medzi paranoidných bláznov, ktorí sa neustále pripravujú na najhoršie, keď sa budú musieť postarať len o seba. Ich početné zastúpenie práve v tejto krajine zrejme súvisí s našou kultúrou slobody. Človek je kováčom vlastného šťastia, nik ho nezastaví, no nikto mu ani nepomôže.

„Je to čisto racionálna úvaha,“ vysvetľoval mi, keď som sa ho spýtal, či to nehraňuje s paranojou. „Som inžinier a programátor a moja sorta ľudí nemá sklony k hystérii z blížiaceho sa konca sveta. Iba každý deň vypočítavame pravdepodobnosť, že sa stane niečo nepravdepodobné. Jedna vec je totiž istá: po určitom čase sa stane všetko, úplne všetko. Možnosť, že spoločenský poriadok sveta skolabuje za nášho života, nie je veľká, no ani zanedbateľná. Vynásobením pravdepodobnosti tým, koľko ma bude stáť ekonomicky a v kvalite života, získam cenu, ktorú by som mal ochotne zaplatiť za poistenie. Táto kúpa...“ kývol rukou na nehostinný kamenný ostrov s prázdnyimi betónovými stavbami, ktoré kedysi mali izolovať vrahov dnu a nie vonku, „... je malá suma za trochu lepšiu spánok.“

Vtedy som ešte netušil, že už má plnú skriňu zbraní. Nevedel som, že dôvod, prečo on aj niekoľko jeho ďalších riaditeľských kamarátov podstúpili laserovú operáciu krátkozrakosti, nebol kozmetický, ale vychádzal z presvedčenia, že po kolapse svetového poriadku sa im budú ťažko

zháňať okuliare či kontaktné šošovky. Vtedy bude ostrý zrak kritický, keďže nás boj na život a na smrť priblíži ku kamennej dobe.

„Niet dôvodu sa nepripraviť, Will. Keď pre nič iné, tak pre rodinu.“

Ja som sa však nenachystal.

Nie je pravda, že plienenie vypuklo v dôsledku rozhodnutia úradov vyprázdniť väznice, ktoré v princípe predstavovali čisté komory smrti, lebo izolácia tam bola nemožná a vírus mohol slobodne vyčínať. Prepustených väzňov jednoducho nebolo dosť, aby len oni spôsobili ten obrovský chaos. Išlo o pocit. Uvedomenie, že úrady strácajú kontrolu, poriadok sa zrušil a musíme si všetko privlastniť, skôr než to urobia druhí. Nebolo to ani preto, lebo sme nevideli či nechápali. Neprevládal iracionálny strach. Vedeli sme, že keď sa nám podarí prekonať túto pandémiu – v niektorých krajinách už bola na ústupe –, budeme sa môcť vrátiť k svojim bežným životom. Zároveň sme však pozorovali, že strach rastie rýchlejšie než rozum svorky. Nešlo o masovú hystériu, ale o nedostatok rozumu svorky. Každý jedinec sám prijímal racionálne a rozumné rozhodnutia pre seba a svojich najbližších, no katastrofálne pre spoločnosť.

Niektorí začali plieniť a prejavovať násilie z nutnosti. Iní – ako Colinov syn Brad – s chuťou.

Brad Lowe vyrastal v komplikovanom vzťahu so svojim otcom. Prvorodeného syna vnímal Colin ako človeka, ktorý povedie jeho životné dielo ďalej. Brad však na to jednoducho nemal. Nedisponoval otcovým intelektom ani pracovitosťou, nemal jeho vízie ani vôľu meniť svet. Nemohol sa chváliť Colinovou príťažlivou osobnosťou a schopnosťou vyvolávať nadšenie u druhých. Zato zdedil otcovo často bezhraničný egoizmus a vôľu nebrať ohľad na druhých, ak mu

bránili dosiahnuť cieľ. Raz tak siahol po otcových peniazoch, aby podplatil trénera a dostal sa do futbalového výberu školy namiesto talentovanejšieho spoluhráča. Inokedy prehovoril otca, aby mu dal peniaze na fiktívny podporný projekt, ktorý s pár kamarátmi rozbehol pre menej úspešných študentov v škole, no neskôr sa ukázalo, že všetky peniaze minul na drogy, slečny a extravagantné žúry v dome, ktorý si prenajímali kúsok od študentského mestečka. Až keď rektor kontaktoval Colina, aby ho informoval o fyzických vyhrážkach zo strany syna, pričom sa navyše zistilo, že Brad falšoval dokumenty, aby sa zdalo, že zložil skúšky, na ktoré ani nešiel, až vtedy ho Colin odhlásil zo školy.

To leto sa Brad vrátil domov ako stelesnenie povaľača. Nevedel som si pomôcť, bolo mi ho ľúto. Naše rodiny trávili spoločnú dovolenku v horách v gigantickej dvojposchodovej chate. Mnoho rokov sme sa delili o nájom, no teraz Colin celú chatu kúpil. Medzi otcom a synom vládlo napätie, o to ťažšie sa nám komunikovalo s Bradom. Nebol totiž chlapec bez emócií, skôr naopak; mal ich priveľa. Miloval a obdivoval svojho otca. Tak to bolo od nepamäti a všetci to videli. Akoby ho mal oveľa radšej než otec syna. Bradove emócie sa pohybovali medzi zúfalstvom, hnevom, apatickou ľahostajnosťou a agresiou, ktorú mieril na všetkých, čo neskákali, ako zapískal, či už to bola jeho alebo naša rodina, prípadne niekto zo zamestnancov. A práve vtedy som objavil v Bradovi druhého Colina. Charakter, ktorý vychádzal na povrch, keď Colinov zvodný entuziazmus a inteligencia neúčinkovali. Hroziaceho Colina, ktorý vedel z náhleho popudu mysle vykúpiť otravného drobného konkurenta, aby potom zlikvidoval celú firmu a poslal všetkých zamestnancov na úrad práce. Párkrát som z pozície právnika kritizoval Colinove plány, vtedy tak zúril, že

by ma bol nepochybne najradšej vyrazil. Viem to, lebo som v jeho pohľade spoznal temno z čias, keď sme boli deti a on nedostal to, čo chcel.

Zúril, až kým to nezískal.

Podľa mňa Brad odhalil práve fakt, že človek môže – ak prekoná pár zábran – presadiť svoju vôľu násilím, vyhrážkami a surovou silou. Tak ako presvedčil bratov Winstovcov z vedľajšej chaty, aby s ním podpálili Fergusonovu starú garáž. Keby to neboli urobili – ako bratia neskôr vysvetlili polícii –, Brad im hrozil, že keď budú spať, podpáli ich chatu.

Brad dokázal aj svojím beznádejným kurizovaním mojej dcére Amy, že je chlapec silných emócií. Zaľúbil sa do nej už v detstve, no namiesto toho, aby jeho náklonnosť vyprchala ako iné detské lásky, zdalo sa, že každým letným stretnutím silnie. Možno to súviselo s tým, že Amy každým rokom krásnela, ale asi ho neopätované pocity a jej opakované odmietanie len väčšími provokovali. Brad očividne žil v presvedčení, že má na ňu nárok.

Raz v noci som sa zobudil na Bradovo mrmlanie v chodbe pred izbou Amy. Naliehal, aby ho pustila ďalej, ale ona očividne odmietala. Vtedy vychrlil: „Chata patrí nám, všetko toto je moje, takže ma pušť, inak vás vyhodíme a tvoj otec dostane výpoveď.“

Nikdy som o tom Colinovi nepovedal, sám som sa dopustil množstva neohrabaností v nešťastných zaľúbeniach a tušil som, že Colin potrestá syna viac, než je normálne, aby nám ukázal, že tieto prešľapy netoleruje. Preto nie vyhrážky Amy, ale podpálenie garáže znamenalo poslednú kvapku, ktorou pretiekol Colinov krčah. Brad vyviazol s podmieneným trestom a masťným odškodným pánovi Fergusonovi, hradeným z otcovho vrecka. Colin mu vtedy

udelil domáce väzenie. O dva dni Brad ušiel do mesta na motorke, ktorú dostal na osemnásť narodeniny. Vzal si aj veľkú sumu peňazí z otcovho trezoru a kľúče od jedného z bytov v centre.

„Aspoň viem, kde je,“ vzdychol si Colin pri raňajkách.

O tri mesiace mi prezradil, že polícia ho informovala o totálnom zničení jeho bytu počas jedného z mnohých požiarov v centre. Nenašli nijaké obete, no Brad zostal nezvestný. Colin vyvíjal tlak na políciu, aby ho hľadali, no policajný zbor sa vtedy venoval už len najakútnejším prípadom: násiliu na uliciach, podpaľačstve a vraždám. Z východného pobrežia prichádzali správy, že polícia sa v istých mestách zabarikádovala na policajných staniach, ktoré sa vzhľadom na tamojší arzenál zbraní stávali obľúbeným terčom útokov gangov. Koloval aj chýr, že policajti vo viacerých štátoch prestali chodiť do práce a namiesto toho sa organizovali do potulných lupičských gangov, aby prežili.

Vláda napokon v krajine vyhlásila výnimočný stav. Colin sa s manželkou a Beth odsťahovali do zrušeného väzenia na Ostrove potkanov a tam cez svoje kanály konečne získal informáciu o Bradovi. Syn Colina Loweho sa stal šéfom lupičského gangu s názvom Chaos.

„Prečo?“ vrtel hlavou Colin. „Veď mu stačilo prísť ku mne a dostal by všetko potrebné.“

„Možno potrebuje práve toto,“ podotkol som. „Chce ti ukázať, že zvláda svoj život aj bez teba a v tomto období nielen prežíva bez tvojej pomoci, ale navyše ťa môže vyzvať na súboj. Je líder ako ty.“

„Hm,“ pozrel sa na mňa Colin. „Takže si nemyslíš, že sa mu to skrátka páči.“

„Čo by sa mu malo páčiť?“

„Chaos. Lúpenie, ničenie.“

„Neviem,“ priznal som.

A bola to pravda.

Kým sa svet okolo nás rúcal, s Heidi a Amy sme sa snažili žiť čo najnormálnejší život v centre mesta.

S Heidi sme sa vcelku jednoducho spoznali počas štúdia práva. V priebehu dvoch večerov sme pochopili, že sme si súdení, a počas nasledujúcich dvoch rokov sme zistili, že sme sa nemýlili. Nebolo veľmi o čom premýšľať. Zobrali sme sa a o tri roky sa nám narodila Amy. Chceli sme aj ďalšie deti, ale trvalo štrnásť rokov, kým sa nám narodil malý Sam, ktorý bude mať čoskoro štyri.

V čase, keď vyčíňal vírus a mesto uviazlo v lockdowne, spoločnosť, pre ktorú pracovala Heidi, skrachovala a ona si uvedomila, že ťažko nájde pozíciu na pracovnom trhu, kde nezamestnanosť stúpila z piatich percent na tridsať a ekonomická recesia dosiahla kritickú hodnotu, pri ktorej deštruktívna špirála už potvrdzovala samu seba. Po pandémie sa ľudia začali opäť stretávať bez strachu, že sa nakazia. Heidi si otvorila advokátsku prax pre najbiednejších. Pracovala v našej kuchyni a, samozrejme, len málokedy jej za prácu zaplatili. Našťastie, peniaze nepredstavovali hlavný problém našej rodiny. Vedenie firmy Lowe Inc. krátko pred vypuknutím pandémie prijalo ponuku na kúpu od najväčšej internetovej firmy v krajine, čo znamenalo, že spolu s ostatnými internými akcionármi sa v princípe už do smrti nebudeme musieť venovať zárobkovej činnosti. Podal som výpoveď a nasledujúce týždne som premýšľal nad budúcnosťou. A práve v tom období udrel vírus a rozhodol sa zatočiť nielen s mojím životom, ale s existenciou všetkých ľudí na tejto planéte.

Postupne som dospel k záveru, že najzmyslupľnejšie bude spolu s Heidi pomáhať iným.

Od toho dňa nielen naša kuchyňa, ale aj obývačka a knižnica fungovali ako krízové centrum pre stroskotané duše a bizarné osudy. Začal sa však v základoch otriasať súdny systém. Hoci vláda, parlament aj súdy ešte ako-tak fungovali, bola len otázka času, dokedy bude polícia dbať o vymáhanie zákonov a rozsudkov, väzenský systém o odpykávanie trestov a či budeme mať dostatočne lojálnu armádnu ochranu. Parlament poskytol armáde široké právomoci pri ochrane práva na majetok, minimálne štátny. Za iných okolností by to mohol byť prvý krok k odovzdaniu moci do rúk vojenským veliteľom. Junta by napriek všetkému – ak by sme sa mali držať filozofie o spoločnosti v *Leviatanovi* – bola lepšia než anarchia. Nestalo sa to. Vojakov a dôstojníkov boháči verbovali do súkromných armád, kde zarábali päťnásobok príjmu v profesionálnej armáde.

Aj my, nie takí bohatí, sme sa začali orientovať na ochranu svojho majetku. Teda toho, čo sme zaň pokladali. Chystali sme sa na najhoršie.

Nič ma však nepripravilo na realitu.

Momentálne stojím na streche mrakodrapu a napínam sluch, či nezačujem helikoptéru. V ústach ešte cítim chuť lana, pach benzínu v garáži a počujem z domu krik ľudí, ktorých milujem. Uvedomujem si trpkú pravdu, že prídem o všetko, absolútne o všetko.

„Šestnásť minút!“ zakričí dôstojník.

S Colinom podídem na kraj strechy a zadívam sa nadol na tmavé ulice. Občas zachytím zvuk osirelej motorky. Pred mesiacom bolo mesto plné zúriacich motorkárskych gangov, teraz nedostatok benzínu spôsobil, že väčšina kradne peši.

„Takže podľa teba nie je Justícia mŕtva, má len diery v čele?“ spýta sa Colin.

Pozriem sa naňho. Colin má mozog, s ktorým sa ťažko drží krok, no keďže som sa od nášho stretnutia v materskej škole cvičil sledovaním jeho asociačných postupov, občas sa mi to podarí. Počuje motorku a automaticky myslí na syna Brada a gang Chaos. Majú totiž prilby s veľavravným motívom. Je ním bohyňa spravodlivosti Justícia s váhami v ruke a páskou cez oči. Ibaže tá ich má veľkú krvavú diery v prestrelenom čele.

„Odpočítavajú ju,“ odvetím. „Ešte však verím, že právny štát môže znovu povstať.“

„Ja som vždy tvrdil, že je to naivné a skôr či neskôr to dopadne ako teraz, keď môžeš veriť jedine svojej najbližšej rodine. Kto z nás mal pravdu, Will?“

„Ľudia budú bojovať proti tvojej entropii, Colin. Chcuť niečo lepšie, civilizovanú spoločnosť, vládu zákona.“

„Ľudia žiadajú pomstu za spáchané bezprávie, na to slúžil právny štát. A keď to právny štát už nezvláda, berú pomstu do svojich rúk. Pozri si dejiny, Will. Krvná pomsta, vendeta, synovia a bratia zabíjajú svojich otcov a bratov. Odtiaľ prichádzame a tam sme sa aj vrátili. Tak to cítime, takí sme my ľudia. Ešte aj ty, Will.“

„Počúvam ťa, ale nesúhlasím. Kladiem rozum a humanizmus nad pomstu.“

„Netrep. Možno sa tak tváriš, no viem presne, aké pocity v tebe zápasia. A rovnako dobre ako ja si uvedomuješ, že pocity zakaždým, úplne vždy zvíťazia nad rozumom.“

Neodpoviem, radšej sa zadívam nadol, či nevidím motorku. Hukot motora stíchol, ale vidím kužeľ svetla a dúfam, že je to ona. Potrebujeme svetlo a žiada sa nám nádej. Má pravdu. Colin sa nikdy nemýli.